

Kirkens undervisningstjeneste – tid for å tenke helhet

Av Kristine Aksøy

Med trosopplæringsreformen har antall undervisningsstillinger i Den norske kirke blitt mangedoblet, og undervisningstjenesten har blitt mer mangfoldig. Trosopplæringsstillingene har fokusert på kirkens trosopplæring for aldersgruppen 0–18 år, mens katekettjenesten har et mer helhetlig perspektiv på livslang læring i kirken med en bredere målgruppe, både når det gjelder alder og arenaer. Trosopplæringsreformen har bidratt til at alle landets menigheter har utviklet planer og jobber systematisk med trosopplæring for barn og unge i kirken. En videreutvikling av kirkens undervisningstjeneste må ha en helhetlig tilnærming og se læringsdimensjonen som en integrert del av menighetens virksomhet på alle områder.

KRISTINE AKSØY, kateket og leder av seksjon for barn, unge og trosopplæring i Kirkerådet.
E-post: k296@kirken.no

EN TJENESTE I FOLKEKIRKEN

Jeg har vokst opp i en folkekirkefamilie i Oslo. Ble døpt som baby, vi sang «Kjære Gud, jeg har det godt» om kvelden, vi gikk i kirken til jul og sang på gudstjeneste med skolekoret noen ganger i året. Det året jeg skulle være konfirmant, flyttet vi til motsatt side av byen til et nytt sted der jeg ikke kjente noen. Vi hadde samtalegruppe som ble ledet av to unge jenter fra gospelkoret. De fanget opp at jeg var korsanger og dirigentspire. Og da gospelkoret skulle starte opp i august, ringte Sølvi og spurte om jeg ville bli med. Det ble min vei inn i et nytt lokalsamfunn og i menighetens ungdomsarbeid, ledertrening og lederansvar i barne- og ungdomsarbeidet i kirken.

Noen i menigheten utfordret meg til å begynne på kateketutdanning. Men jeg hadde aldri møtt en kateket! Det var langt mellom kateketene i Den norske kirke på 80-tallet. Så jeg tok sommerjobb som kokk på konfirmantleir og studerte katekettjenesten fra kjøkkendøra på leirstedet. Jeg så en voksen dame med et bankende hjerte for Jesus og for konfirmantene. I samarbeid med noen kolleger og mange dyktige ungdomsledere la hun til rette en flott og lærerik uke på leir. Jeg fant mening og motivasjon i å jobbe med folkekirkenes møtepunkter, og legge til rette for å delta i læringsfelleskap og trosfelleskap. Ja, være kirke med og for «folk flest»! Så jeg valgte kateketutdanning, og i 1989 ble jeg vigslet til kateket. Mye har skjedd med kirkens undervisningstjeneste siden da.

Min første kateketstilling besto av mye konfirmantarbeid og foreldremøter, samarbeid med skolene og barnehagene med besøk og gudstjenester, dåpsopplæring med dåpssamtaler, 4-årsklubb og familiegudstjenester, Bibelkurs for 11-åringer, samarbeid med lederne i barnegruppene, Ten-sing og ledertrening, bibeltimer og andakter på eldretreff og foredrag i misjonsforeningene og på Rotary. Det var lærerike år i en mangfoldig tjeneste. Jeg fikk vokse med oppgavene og utvikle meg og min identitet som vigslet medarbeider og leder av menighetens undervisningstjeneste, i tverrfaglig samarbeid med menighetens ansatte og frivillige medarbeidere. Da jeg byttet tjenestested for å begynne som kateket i nabosoknet etter 6 fine år, sa jeg: «Dette er et flott sted å jobbe, men her er jobb til minst en kateket til.» Vi hadde elleve skoler, noen-og-tyve barnehager, 250 konfirmanter og tre gudstjenestesteder i bygda.

Da jeg ble vigslet til kateket, var vi ca. 200 medlemmer i det som da het Kateketforeningen. I dag har Den norske kirke ca. 800 ansatte i ulike undervisningsstillinger på hel- eller deltid. I min første menighet har de nå et «undervisningsteam» med to kateketer i full stilling og trosopplæringsleder og ungdomsarbeider i 80-prosentstillinger. Det varierer fra sted til sted hvor mye ekstra ressurser trosopplæringsreformen har medført til menigheten, og hvordan dette tilrettelegges. Men alle menigheter har nå tilgang til en ressurs på undervisningsfeltet, en medarbeider på heltid eller deltid, knyttet til en eller flere menigheter, eller i det minste ressurser til å kunne engasjere noen på timebasis for å legge til rette trosopplæring for barn og unge i menigheten.

EN TJENESTE I UTVIKLING

Det tok lang tid fra katekettjenesten ble opprettet i 1969 til rammene for tjenesten kom på plass. Tjenestens form og innhold ble beskrevet i en foreløpig instruks som Bispemøtet vedtok i 1971, i «Normalinstruks for kateketstillinger» (1978) og i «Kvalifikasjonskrav og tjenesteordning for kateketer» (1996/2004). Tjenesteordningen har hatt en dobbel funksjon: Å gi den nye tjenesten faglig profil og handlingsrom, og å avgrense den i forhold til prestedtjenesten. Intervju med de som var kateketer i de første årene etter at tjenesten ble etablert, viste et stort spenn i oppgaver og selvforståelse; fra å være en lek barne- og ungdomsarbeider til «nesten-prest».

Gjeldende tjenesteordning for kateket fra 2004 angir følgende formål for tjenesten:

Kirkens undervisningstjeneste har som formål å fremme dåpsopplæringen i menigheten, styrke troen hos alle døpte, gi hjelp til livsmestring og kalle til etterfølgelse. Kateketen leder menighetens undervisningstjeneste og har medansvar for å rekruttere, utruste og veilede frivillige medarbeidere (§ 2).

Om rammene for tjenesten sier tjenesteordningen i § 3:

- *Kateketen er forpliktet på de planer og prioriteringer menighetsrådet fastsetter i samråd med kirkelig fellesråd, innenfor de planer og programmer som er fastsatt for undervisningstjenesten i Den norske kirke.*
- *Tjenesten utføres i samarbeid med ansatte og frivillige i menigheten.*
- *Arbeidsgiver fastsetter hvilke tjenesteoppgaver som tilligger stillingen innenfor rammene av gjeldende planer. [...] Innenfor disse rammer har kateketen et selvstendig ansvar for den faglige utførelsen av de arbeidsoppgaver som er tillagt stillingen. [...]*

Gjeldende tjenesteordning åpner for fleksibilitet innenfor de rammene som nasjonale og lokale planer og programmer gir rom for. De første instruksene/tjenesteordningene for katekettjenesten var mer konkrete enn gjeldende tjenesteordning er, med dåpsopplæring, konfirmasjonsopplæring og voksenundervisning som hovedelementer. I *Tjenesteordning og kvalifikasjonskrav for kateket* (1996) beskrives tjenesten med denne oppgavelisten:

§ 2. Hovedarbeidsområder og arbeidsoppgaver

Kateketen er leder for menighetens undervisningstjeneste. Kateketens hovedoppgave er dåps- og konfirmasjonsopplæring og voksenundervisning.

Kateketens tjeneste omfatter:

- a. Planlegging og gjennomføring av menighetens dåpsopplæring i samsvar med gjeldende Plan for dåpsopplæring*
- b. Planlegging og gjennomføring av menighetens konfirmasjonsopplæring i samsvar med gjeldende Plan for konfirmasjonstiden*
- c. Planlegging og gjennomføring av samarbeidet mellom menighet og barnehage og mellom menighet og skole*
- d. Planlegging og gjennomføring av menighetens studie- og undervisningsarbeid for voksne*
- e. Planlegging og gjennomføring av gudstjenester i tilknytning til undervisningsoppgavetaket innenfor rammene av fastsatte bestemmelser*
- f. Tilrettelegging av menighetens barne- og ungdomsarbeid*
- g. Rekruttering og veiledning av ledere og frivillige medarbeidere.*

Tjenesteordningen fra 1996 gir et mer konkret bilde av den helheten en forventer at kateketens tjeneste skal omfatte med dåps- og konfirmasjonsopplæring, samarbeid med skoler og barnehager, studie- og undervisningsarbeid for voksne, gudstjenester i tilknytning til undervisningsoppgavetaket, barne- og ungdomsarbeid, tilrettelegging for frivillig medarbeiderskap. Med gjennomgående bruk av ordparet «Planlegge og gjennomføre» gir 1996-ordningen i større grad inntrykk av en utøvende tjeneste i første linje enn 2004-ordningens mer

generelle beskrivelse av tjenestens formål om «å styrke troen hos alle døpte, gi hjelp til livsmestring og kalle til etterfølgelse».

Begge ordningene omtaler kateketen som leder av menighetens undervisningstjeneste med selvstendig faglig ansvar innenfor de arbeidsoppgavene som arbeidsgiver fastsetter. Et viktig punkt som kom inn i 2004-ordningen, er at tjenesten utføres i samarbeid med ansatte og frivillige i menigheten.

Utviklingen fra en detaljert oppgaveliste i 1996 til en mer generell omtale av undervisningstjenesten i 2004 kan være et uttrykk for at etter hvert som katekettjenesten har blitt innarbeidet, har behovet for detaljbeskrivelse av oppgavene blitt mindre. Begge ordningene beskriver en helhetlig undervisningstjeneste som innebærer et mangfoldig arbeid i møte med alle aldersgrupper.

TROSOPPLÆRINGSREFORMEN – ET MANGFOLD AV STILLINGER

Med trosopplæringsreformen ble det etablert et stort antall nye undervisningsstillinger som var dedikert til trosopplæring for aldersgruppen 0–18 år i kirken. Stillinger hadde ulik innretning, tilpasset lokale forhold og behov. Medarbeidere med hovedvekt på ulike pedagogiske utdanninger er rekruttert inn i disse stillingene, og har bidratt til at kirkens pedagogiske kompetanse har blitt styrket og utvidet på en verdifull måte.

Undervisningsstillingene som ble opprettet med trosopplæringsmidler, hadde et mer begrenset formål enn katekettjenesten, da voksenundervisning og samarbeid med skoler og barnehager ligger utenfor trosopplæringsreformens mandat. I forsøks- og utviklingsfasen var det viktig å prioritere de nye stillingsressursene på å utvikle planer og etablere nye tiltak for å bygge ut kirkens opplæringstilbud til barn og unge. Som hovedsatsingsområde i kirken gjennom mange år, har trosopplæringen vært et tverrfaglig samarbeid mellom alle kirkens ansatte, frivillige medarbeidere og hjemmene. Det har helt fra reformens oppstart vært vektlagt å forankre trosopplæringen med felles eierskap i menighetsrådet og staben, og i godt samvirke med kirkens og organisasjonenes barne- og ungdomsarbeid.

Kirkerådet og KA – Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter – gikk i 2014 ut med en felles anbefaling om å bruke de innarbeidede stillingskategoriene kateket og menighetspedagog ved etablering av nye undervisningsstillinger. Kirkemøtet bekreftet i 2015 denne anbefalingen da de drøftet saken «Undervisningstjenesten i Den norske kirke» (KM sak 15/08) og vurderte at den etablerte stillingsstrukturen for kirkelige undervisningsstillinger med kateket, menighetspedagog og menighetsarbeider tilstrekkelig ivaretar rammeverk og fleksibilitet for tilrettelegging av kirkens undervisningstjeneste.

SLITESTYRKE I UNDERVISNINGSTJENESTEN

Kirkens undervisningsmedarbeidere møter ofte en forventning om å være spesialister på barne- og ungdomsarbeid. Lenge ble katekettjenesten sett på, og i mange tilfeller praktisert som, en tjeneste man «vokste ut av» og gikk videre til prestedtjeneste eller skoleverket. (Alveng 2003 og 2004.) Fortsatt er det en del «gjennomtrekk» i undervisningsstillingene, særlig blant ansatte i deltidsstillinger som ikke har formell kompetanse som menighetspedagog eller kateket. Flere trosopplæringsansatte har fått anledning av arbeidsgiver til å ta videreutdanning til menighetspedagog eller kateket med sikte på lang tids tjeneste i kirken. Dette er et viktig tiltak for å sikre slitestyrke hos de ansatte og god faglig ledelse av kirkens undervisningstjeneste i et tverrfaglig samarbeid med kirkens øvrige profesjoner.

Mange trosopplæringsmedarbeidere opplever at de blir stående alene med hovedansvaret for å lykkes med å nå kirkens ambisiøse mål om en trosopplæring for alle døpte. Hvert gjennomførte trosopplæringstiltak registreres med antall deltakere i rapporteringsverktøyet. Selv om trosopplæringen er hele menighetens ansvar, er det belastende å være den medarbeideren som får et prosenttall, ofte lavere enn man hadde håpet på, som tilbakemelding hver gang et arrangement blir registrert som gjennomført.

Trosopplæringsreformen har også vært omdiskutert og har skapt en del motstand fra frivillige og ansatte medarbeidere som har opplevd at deres arbeid med barn og ungdom ikke «teller» som trosopplæring. Særlig har dette vært knyttet til kontinuerlig barne- og ungdomsarbeid i menighetene. Der dette temaet har skapt konflikt, har den ansatte med ansvar for trosopplæringen opplevd å stå i en interessekonflikt som gir slitasje over tid.

LÆRER, LEDER OG ADMINISTRATOR

For å legge til rette en systematisk trosopplæring i det omfanget som trosopplæringsreformen forutsetter, er det nødvendig å gjennomtenke rollen til kirkens ansatte i trosopplæringen. I hvor stor grad skal vi være lærere i første linje? Og i hvor stor grad handler ledelse av menighetens undervisningstjeneste om å administrere, tilrettelegge og lede teamarbeid? Legger vi til rette for flere aktører i læringsfellesskapene i menighetene? Det kan være øvrige ansatte, frivillige medarbeidere og samarbeidspartnere, f.eks. i de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene. Å lede menighetens undervisningstjeneste innebærer å legge til rette for frivillighet, både for «medhjelpere» i tiltak der menighetens ansatte har hovedansvar, og for samarbeidspartnere med hovedansvar for trosopplæringstiltak i regi av ulike frivillige organisasjoner og grupper i menigheten.

Kirkerådet gjennomførte i 2002 en evaluering av tjenesteordning og kvalifikasjonskrav for kateket. Trosopplæringsreformen var på trappene,

og Kirkerådet skrev: «I en styrket dåpsopplæring vil det stilles større krav til kateketen som undervisningsleder/ administrator av et arbeid der mange ulike aktører er involvert». (Alveng 2002, s.5.)

Trosopplæringsreformen har skapt en ny problemstilling noen steder: – Hvem er menighetens undervisningsleder når menigheten har flere kateketer? Det vil si; problem er det jo ikke, men det krever avklaring og fordeling av oppgaver og ansvar mellom flere undervisningsansatte i en stab. Det er en liten, men viktig forskjell mellom tjenesteordningene fra 1996 og 2004 når det gjelder omtale av kateketen som menighetens undervisningsleder: I 1996-ordningen står det at «Kateketen er leder for menighetens undervisningstjeneste.», mens 2004-ordningens ordlyd er at «Kateketen leder menighetens undervisningstjeneste.». Det trenger ikke å være en leder av menighetens undervisningstjeneste, men ledelsen kan fordeles på flere. Ofte plasseres hovedansvaret hos en medarbeider, mens ansvaret fordeles mellom medarbeiderne ut fra aldersgrupper, geografi eller etter arbeidsformer. Kirkens undervisningstjeneste utøves i tverrfaglig samarbeid med andre kirkelige medarbeidere og aktører i lokalsamfunnet.

Kirkens samarbeid med skoler og barnehager er ikke trosopplæring. Men kirken er en god ressurs for skolene og barnehagene i lokalsamfunnet. Kirkens medarbeidere kan bidra med sin fagkompetanse og formidle kunnskap om kirkens tro og tradisjoner, utforske kirkebyggene og oppleve kunst, kirkemusikk og arkitektur. Samarbeidet må forankres i barnehagens og skolens formålsparagraf og læreplanverk. Med fagfornyelsen i skolen skal nye læreplaner innføres fra 2020. I møte med skole og barnehage er det en ressurs for kirken å ha medarbeidere med kompetanse på kristendoms kunnskap og pedagogisk planarbeid til å videreutvikle og tilpasse samarbeidet i tråd med de nye planene.

TROSOPPLÆRING OG KIRKENS UNDERVISNINGSTJENESTE – TIDEN ER MODEN FOR Å TENKE HELHET!

Som tidligere påpekt, har stillingene som er etablert i forbindelse med trosopplæringsreformen hatt et begrenset ansvarsområde i forhold til den helhetlige tjenesten som har ligget til katekettjenesten, i og med at samarbeidet med skoler og barnehager ikke inngår i trosopplæringen, og at voksenundervisning faller utenfor trosopplæringsreformens målgruppe, som er opp til 18 år. I reformens forsøks- og utviklingsfase var oppdraget å bygge ut kirkens trosopplæring med nye tiltak, og legge til rette for at flere barn og unge fikk mer trosopplæring. Mange steder har dette ført til at trosopplæringsmedarbeiderne har prioritert å etablere nye tiltak, mens menighetens øvrige stab har beholdt ansvaret for konfirmantarbeid, samarbeidet med skoler og barnehager, og oppfølging av menighetens barne- og ungdomsarbeid. Denne avgrensningen av trosopp-

læringsmedarbeiderne sine oppgaver har vært viktig for å prioritere nyskaping i utviklingsfasen. Framfor å definere hva som er eller ikke er trosopplæring, bør videreutvikling av kirkens undervisningstjeneste ha en helhetlig tilnærming. En helhetlig tilnærming til kirkelig undervisning er en tverrfaglig tilnærming, og et samarbeidsprosjekt mellom flere aktører. Kateketene, menighetspedagogene og trosopplæringsmedarbeiderne er lærere i kirken. Men det er også prestene, kirkemusikerne, diakonene og ungdomslederne. Foreldre og faddere er de viktigste lærerne for sine barn og fadderbarn. Og menighetens undervisningsmedarbeidere er også pedagogiske ressurspersoner for livslang læring i kirken, og fagpersoner i kirkens samarbeid med skole og barnehage.

Godt samvirke med det kristne barne- og ungdomsarbeidet i menigheten og barne- og ungdomsorganisasjonene har vært vektlagt i plandokumenter og veiledning gjennom hele reformperioden. Allikevel har skillet mellom «den nye» trosopplæringen og «det gamle» barne- og ungdomsarbeidet blitt opplevd som en nedvurdering og nedprioritering av det kontinuerlige arbeidet som menigheter og barne- og ungdomsorganisasjoner driver. Kirkerådet løftet i sin årsrapport for 2016 dette temaet fram under vurdering av framtidsutsikter for kirkens trosopplæring: «Fra 2017 går trosopplæringsreformen over i driftsfasen når siste pulje med menigheter slutfører sine lokale trosopplæringsplaner. [...] Utfordringen fremover er å sikre fortsatt fornyelse og kvalitet i trosopplæringstiltakene, større oppslutning og et godt samvirke mellom de tidsavgrensede tiltakene og det barne- og ungdomsarbeidet som er kontinuerlige tilbud i regi av menigheten og barne- og ungdomsorganisasjonene». «Kirkens unge» (2018) er tittelen på en strategisk plattform for forpliktende samhandling om Den norske kirkes barne- og ungdomsarbeid fra januar 2018. Plattformen er et felles initiativ fra elleve kristne barne- og ungdomsorganisasjoner som deler visjonen «at kirken skal være et hjem for unge mennesker hvor de finner hjelp til å leve og vokse i tro på Jesus Kristus.». Plattformen beskriver betydningen av at det finnes et kontinuerlig barne- og ungdomsarbeid: «Viktigst er den større sammenhengen barn og ungdom får være en del av og kan identifisere seg med, noe som for mange er avgjørende for videre trosliv i overgangen til voksenlivet». Om trosopplæringen sier organisasjonene: «Vi deltar gjerne i dette arbeidet med vår kompetanse og våre ressurser, og vi ønsker bidra til en formålstjenlig dynamikk mellom kirkens trosopplæring og barne- og ungdomsarbeidet».

Alle landets menigheter har nå utarbeidet lokale planer for trosopplæring, og er i ferd med å gjennomføre et systematisk trosopplæringstilbud til aldersgruppen 0–18 år. En systematisk og sammenhengende trosopplæringsplan består av både «breddetiltak» med påmelding eller etter drop-in-prinsippet, og medlemsbasert barne- og ungdomsarbeid. Også her er tiden moden for å tenke mer helhetlig.

LIVSLANG LÆRING I FOLKEKIRKEN

Livslang læring er overskriften på første kapittel i Den norske kirke sin plan for trosopplæring, «Gud gir – vi deler» (Kirkerådet 2010). I planens innledning kan vi lese følgende om dåpen som livsprogram:

Kirkens grunnleggende oppdrag er å gjøre til disipler ved å døpe og lære å holde alt Jesus har befalt. Om dåpen sier Den norske kirkes bekjennelsesskrifter at den er nødvendig til frelse. Dåpen i den treenige Guds navn er samtidig en forvandlende engangshendelse og angår et livsprogram. I dåpen blir vi født på ny til liv i Kristus. Trosopplæring er å legge til rette for at den dømte kan leve og vokse i et livsforhold til den treenige Gud.

Grunnlagsarbeidet i forbindelse med utvikling av menighetens lokale trosopplæringsplan, innebærer en helhetlig gjennomtenkning av menighetens særpreg, muligheter og utfordringer. Dette danner et godt grunnlag for utvikling av og sammenheng mellom menighetens ulike virksomhetsområder. Forskingen som har fulgt reformen gjennom alle fasene, har ved flere anledninger pekt på at metodikken som er etablert i arbeidet med trosopplæringsplanene, har bidratt til menighetsutvikling, særlig der hvor menighetene har lyktes i å arbeide tverrfaglig og se trosopplæringen i sammenheng med menighetens øvrige arbeid. Dette har virket utviklende også på menighetens øvrige arbeid, og spesielt i forhold til gudstjenestelivet. (Hauglin m.fl. 2008.) I KIFO-rapporten *Avsluttet reform eller fortsatt læring og utvikling? Trosopplæring som arbeidsform i menighetene*, beskrives dette slik: «De som har brukt trosopplæringsreformen som en mulighet til å utvikle også andre deler av menighetens virksomhet, er de som i dag er mest positive til reformen. Det er også i disse menighetene at det er størst tilfredshet med samarbeidsrelasjonene.» (Brottveit m.fl. 2015, s.9.)

Menighetene henvender seg jevnlig til alle dømte og tilhørende barn og deres familier med invitasjoner til trosopplæringstiltak, informasjon om kirkens tilbud til barn og ungdom og inspirasjon til trosopplæring i hjemmet. Slik legges det til rette for betydningsfulle møter, og menigheten bygger relasjoner med den enkelte deltaker og deres familie. Den systematiske medlemskontakten som ligger i dette, har også en egenverdi. Vi må fortsette å utforske modeller for å gi kirkens barn og unge med sine familier betydningsfulle møter med kirken, kunnskap om og erfaring av kirkens tro gjennom oppveksten.

Å støtte opp under dåpen som livsprogram utfordrer kirken til en mangfoldig tilnærming for å bidra til dåpens liv og troens vekst for alle kirkens medlemmer gjennom hele livet. Kirkens kontinuerlige virksomhet med gudstjenester og ulike tilbud til alle aldersgrupper legger til rette for læring og vekst gjennom jevnlig deltakelse i menighetens fellesskap. Livet leves ikke i sektorer, men på ulike arenaer. I det enkelte menneske blir dette en helhet. Et helhetlig perspektiv

på læring i kirken innebærer å se læringsdimensjonen som en integrert del av menighetens virksomhet på alle områder.

Å være Jesu disippel er å stå i et livs- og læringsforhold til den treenige Gud. Trosopplæring er derfor livslang læring. («Gud gir – vi deler», kap. 1)

LITTERATUR

- Alveng, Kristine Aksøy. 2002. *Evaluering av tjenesteordning og kvalifikasjonskrav for kateket*. Kirkerådet. https://kirken.no/globalassets/kirken.no/migrering/km6_2_02_evaluer_tj_ordn_kateketer.pdf
- Alveng, Kristine Aksøy. 2003. «En gang kateket – alltid kateket? Hvor kom de fra? Og hvor gikk de videre?» i *Luthersk kirketidende* 138(1).
- Alveng, Kristine Aksøy. 2004. «Rett kalt kateket?» Masteravhandling MF 2004.
- Brottveit, Ånund. Botvar, Pål Ketil. Hoel, Nina. Haakedal, Elisabet. Schmidt, Ulla. 2015. *Avsluttet reform eller fortsatt læring og utvikling? Trosopplæring som arbeidsform i menighetene*. KIFO Rapport 2015: 1.
- Hauglin, Otto. Lorentzen, Håkon. Mogstad, Sverre Dag: 2008. *Kunnskap, opplevelse og tilhørighet. Evaluering av forsøksfasen i Den norske kirkes trosopplæringsreform*, Fagbokforlaget.
- Horsfjord, Helene. Sørensen, Torgeir. Heiene, Gunnar. Leganger-Krogstad, Heid. Holmqvist, Morten. 2015. *Kompetanse, utdanning og motivasjon – en kartlegging av undervisningstjenesten i Den norske kirke*. MF. https://www.mf.no/sites/mf/files/users/Dokumenter/Forskning/Trosopplaring/kompetanse_uttanning_og_motivasjon_-_en_kartlegging_av_undervisningstjenesten_i_Den_norske_kirke_2015.pdf
- Kirkemøtet 2015. KM 07/15 *Undervisningstjenesten i Den norske kirke* (KM sak 07/15): https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkemotet/2015/saksdokumenter/km_07_0_15_undervisningstjenesten.pdf
- Kirkemøtet. 2004. *Tjenesteordning og kvalifikasjonskrav for kateketer*. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-11-20-1894>
- Kirkerådet. 2010. *Plan for trosopplæring i Den norske kirke «Gud gir – vi deler»*: <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/plandokumenter/plan-for-trosopplaring/>
- Norges KFUK-KFUM, KFUK-KFUM-speiderne, ACTA – Barn og unge i Normisjon, NLM Ung (Norsk Luthersk Misjonssamband Ung), NKSS (Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag), Søndagsskolen Norge, KRIK (Kristen Idrettskontakt), Skjærgårds live, NMSU (Det norske misjonsselskaps unge), Ung kirkesang, Return 2 sender. 2018. *Kirkens unge*: https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkeradet/2018/januar/kr_02_4_1_18_kirkens_unge_strategisk_plattform.pdf